

Voorlichten over extreem weer

voorlichting ^[1]

Maatregel naar plaats in de Arbeidshygiënische Strategie: Wettelijke verplichting

Beschrijving van de maatregel

In Nederland heerst over het algemeen een gematigd klimaat waarin de werkende mens goed functioneert. Er zijn echter uitzonderingen met extreme weersomstandigheden, meestal beperkt tot enkele werkdagen per jaar. Juist in die uitzonderlijke omstandigheden moeten werknemers goed weten welke gevaren en risico's ze lopen en welke maatregelen van toepassing zijn om de gevaren te beperken. Om goed voorbereid te zijn is het belangrijk om in het voorjaar in bijvoorbeeld een werkoverleg aandacht te geven aan de gevaren van teveel zon en hitte, en in het najaar aan de gevaren van vorst en gladheid. Bij de verwachting van extreme weersomstandigheden is het wenselijk de belangrijkste informatie te herhalen bijvoorbeeld in een werkoverleg, VGM-overleg of toolbox meeting.

In algemene zin dienen medewerkers op de hoogte te zijn van:

- welke effecten diverse weersomstandigheden op het lichaam hebben
- welke effecten diverse weersomstandigheden op taken, handelingen en het gebruik van arbeidsmiddelen hebben
- welke gevaren en risico's dat met zich brengt
- met welke maatregelen de gevaren zijn weg te nemen of de risico's te beperken
- welke aandachtspunten van belang zijn bij het toepassen van deze maatregelen

Voorlichting en onderricht over het werken onder extreme weersomstandigheden wordt jaarlijks herhaald en in ieder geval als een ongebruikelijke situatie aanstaande is zoals een afgegeven weeralarm, zich een incident heeft voorgedaan of als de omstandigheden zijn gewijzigd.

Werknemers zijn wettelijk verplicht om aan de aangeboden voorlichting deel te nemen.

Wettelijke verboden bij weeralarm en ander extreem weer

Vanuit de plicht en verantwoordelijkheid van iedere organisatie moet de werkgever vaststellen hoe zij werkzaamheden tijdens extreme weersomstandigheden veilig uitvoert. Dit geldt in het bijzonder bij een weerwaarschuwing of afgegeven weeralarm. Het is belangrijk dat afspraken zijn gemaakt onder welke voorwaarden werkzaamheden op een andere wijze worden uitgevoerd of tijdelijk worden stilgelegd. Er geldt volgens de regeling Vervoer over land van gevaarlijke stoffen (Vlg) een vervoersverbod onder specifiek benoemde weersomstandigheden. Het is van het grootste belang dat de chauffeur zelf nauwkeurig en objectief beoordeelt of een rit veilig kan worden uitgevoerd en hierover contact houdt met de leidinggevende. In andere regelgeving zijn verboden opgenomen voor het werken op steigers in de buitenlucht, het uitvoeren van hijswerkzaamheden zoals laden en lossen van ondergrondse containers, het werken op daken, het gebruiken van rolsteigers en ladders in de buitenlucht. Door het geven van voorlichting over werkinstructies weten werknemers waar zij aan toe zijn én kunnen zij de werkgever aanspreken op gemaakte afspraken, zodat de veiligheid op locaties en onderweg niet in het gedrang komt.

Extreem winterse situaties

Extreme temperaturen liggen onder het vriespunt waarbij de windkracht een belangrijke factor vormt. Hoe harder het waait, hoe kouder het aanvoelt. Voorlichting over de risico's van extreem winterse situaties bestaat uit:

- de gevaren en de risico's van koude, sneeuw, en ijs, hagel en ijzel: onderkoeling van het lichaam, bevangen worden door de kou, bevriezing van lichaamsdelen, kans op uitglijden, vallen en letsel, onvoldoende zicht op de gevaren onder sneeuw en ijs, en verminderende weerstand tegen ziekte
- herkenning van de symptomen van onderkoeling en bevriezing
- de mogelijke maatregelen zoals het dragen van muts, handschoenen, goed isolerend schoeisel met goede profielzool, verschillende lagen kleding en thermo ondergoed, het opwarmen op een beschutte plek
- de hulp die collega's elkaar kunnen geven om het risico op bevriezing te vermijden en als iemand gevaar loopt
- de werkplek sneeuwvrij en ijsvrij maken en houden
- de incidenten die zich hebben voorgedaan of zich kunnen voordoen

Extreem zomerse situaties

Extreme temperaturen liggen boven de 30 graden Celsius. De voorlichting over de risico's van warmtebelasting bestaat uit:

- de gevaren en de risico's van werken in de zon en bij hoge zonkracht en temperaturen: huidkanker en andere huidziekten, bevangen door hitte (zonnesteek) en/of (overmatig) vochtverlies
- herkenning van de symptomen van hittestress
- de mogelijke maatregelen zoals het dragen van een zonnepet met nekbescherming, het drinken van voldoende water, het vermijden van fel zonlicht tijdens het middaguur tussen 12.00 en 15.00 uur en tijdens die uren in elk geval de huid zoveel mogelijk bedekt houden, het opzoeken van schaduw of koele ruimte, en het aanpassen van het werkrooster
- de hulp die collega's elkaar kunnen geven om het risico op hittestress te vermijden en als iemand gevaar loopt
- extra maatregelen voor de volgende risicogroepen: zwangere vrouwen, mensen met longaandoeningen (CARA), mensen met hartaandoeningen, mensen met overgewicht en personen die medicijnen tegen bijvoorbeeld hoge bloeddruk gebruiken
- de incidenten die zich hebben voorgedaan of zich kunnen voordoen

Beoogd effect

Door bewustwording, kennisvergroting en herhaling van de boodschap worden de gevaren van het werken onder extreme weersomstandigheden verminderd. Deze voorlichting is een wettelijke verplichting.

Meer informatie

- Zie ook [Geven werkinstructie](#) ^[2]
- Inspectie SZW Basisinspectiemodule [Arbozorg: VOeT \(Voorlichting, Onderricht en Toezicht\)](#) ^[3] 2015

Source URL: <https://kennismaking.dearbocatalogus.nl/maatregel/voorlichten-over-extreem-weer?page=1>

Links

[1] <https://kennismaking.dearbocatalogus.nl/tags/voorlichting>

[2] <https://kennismaking.dearbocatalogus.nl/maatregel/geven-werkinstructie>

[3] <https://www.inspectieszw.nl/binaries/inspectieszw/documenten/richtlijnen/2015/06/15/bim-arbozorg-voet/Basisinspectiemodule-ArbozorgVOeT-2015.pdf>